

Cuprins

Abrevieri.....	5
Argument	7

TITLUL I NOȚIUNI GENERALE PRIVIND DREPTUL PENAL

CAPITOLUL I

DREPTUL PENAL CA RAMURĂ DE DREPT ȘI ȘTIINȚA

DREPTULUI PENAL	11
<i>Secțiunea I. Dreptul penal ca ramură de drept</i>	<i>11</i>
1. Noțiunea dreptului penal	11
2. Necesitatea dreptului penal	12
3. Obiectul dreptului penal	12
4. Caracterele dreptului penal	13
4.1. Caracterul autonom al dreptului penal	13
4.2. Caracterul unitar al dreptului penal	14
4.3. Caracterul de drept public	15
5. Scopul dreptului penal	16
6. Locul dreptului penal în sistemul dreptului	17
6.1. Legătura cu dreptul constituțional	17
6.2. Legătura cu dreptul procesual penal	18
6.3. Legătura cu dreptul execuțional penal	18
6.4. Legătura cu dreptul administrativ	18
6.5. Legătura cu dreptul civil	19
6.6. Legătura cu dreptul familiei	19
6.7. Legătura cu dreptul comercial	19
<i>Secțiunea a II-a. Știința dreptului penal</i>	<i>19</i>
1. Dreptul penal ca ramură a științelor juridice	19
1.1. Noțiune	19
1.2. Obiectul științei dreptului penal	20
1.3. Sarcinile științei dreptului penal	20
2. Legăturile științei dreptului penal cu alte științe	21
2.1. Legătura cu știința dreptului procesual penal	21
2.2. Legătura cu criminologia	21
2.3. Legătura cu criminalistica	21
2.4. Legătura cu medicina legală	22
2.5. Legătura cu psihiatria	22

CAPITOLUL II

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI PENAL	23
<i>Secțiunea I. Noțiunea și sistemul principiilor fundamentale</i>	<i>23</i>
1. Noțiunea.....	23
2. Sistemul principiilor fundamentale	24
<i>Secțiunea a II-a. Prezentarea principiilor fundamentale</i>	<i>24</i>
1. Principiul legalității încriminării și sancțiunilor de drept penal	24
1.1. Legalitatea încriminării	25
1.2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal	26
2. Principiul caracterului personal al răspunderii penale.....	28
2.1. Noțiune și caracterizare	28
2.2. Conținut.....	28
3. Infrațiunea este unicul temei al răspunderii penale.....	29
4. Principiul individualizării sancțiunilor de drept penal.....	30
4.1. Noțiune și caracterizare	30
4.2. Formele de individualizare	30
4.2.1. Individualizarea legală.....	30
4.2.2. Individualizarea judiciară.....	31
4.3. Individualizarea administrativă	31
5. Principiul umanismului dreptului penal.....	32

TITLUL II
LEGEA PENALĂ

CAPITOLUL I

IZVOARELE DREPTULUI PENAL	35
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	<i>35</i>
1. Noțiunea de izvor al dreptului penal.....	35
2. Legea penală	36
<i>Secțiunea a II-a. Principalele izvoare ale dreptului penal</i>	<i>36</i>
1. Constituția ca izvor de drept penal.....	36
2. Legea organică ca izvor al dreptului penal	37
3. Ordonanțele de urgență ale Guvernului	38
4. Izvoarele internaționale	39
4.1. Izvoarele internaționale directe	39
4.2. Izvoarele internaționale indirecte	39
5. Actele juridice ale Uniunii Europene – izvoare de drept penal.....	40
<i>Secțiunea a III-a. Clasificarea legilor penale.....</i>	<i>41</i>
1. După întinderea domeniului de reglementare legile penale pot fi:.....	41
1.1. Legi penale generale:	41
1.2. Legi penale speciale:	42
1.3. Legi speciale cu dispoziții penale.....	42
2. După durata de aplicare:.....	42
2.1. Legile penale permanente:	43
2.2. Legile penale temporare:	43

3. După caracterul lor legile penale pot fi ordinare și excepționale.....	43
3.1. Legile penale ordinare:	43
3.2. Legile excepționale:	43
<i>Secțiunea a IV-a. Normele juridice penale.....</i>	<i>44</i>
1. Noțiunea normei juridice penale	44
2. Structura normei penale.....	44
3. Clasificarea normelor penale	45
3.1. După conținutul și sfera de incidență:	45
3.2. După conținutul conduitei pe care o prescriu:	45
3.3. După gradul de determinare a sancțiunii:	46
3.4. După elementele care se regăsesc în structura unei anumite norme:	46
<i>Secțiunea a V-a. Interpretarea legii penale.....</i>	<i>50</i>
1. Noțiunea și obiectul interpretării legii penale	50
2. Necesitatea interpretării legii penale	50
3. Formele de interpretare	51
3.1. Interpretarea legală sau autentică	51
3.2. Interpretarea judiciară	51
3.3. Interpretarea doctrinară	52
4. Metodele de interpretare	52
4.1. Interpretarea literală sau gramaticală.....	52
4.2. Interpretarea istorico-juridică	53
4.3. Interpretarea logico-sistematică	53
4.4. Interpretarea teleologică	54
5. Rezultatele și limitele interpretării	54
5.1. Interpretarea declarativă	54
5.2. Interpretarea restrictivă	54
5.3. Interpretarea extensivă	55
5.4. Limitele interpretării.....	55

CAPITOLUL II

RAPORTUL JURIDIC PENAL ȘI FAPTELE PENALE

<i>Secțiunea I. Raportul juridic penal</i>	<i>56</i>
1. Noțiune.....	56
2. Elementele raportului juridic penal	57
2.1. Subiecții raportului juridic penal	57
2.2. Conținutul raportului juridic penal.....	57
2.3. Obiectul raportului juridic penal.....	58
3. Durata raportului juridic penal	58
3.1. Nașterea raportului juridic penal	58
3.2. Desfășurarea raportul juridic penal	59
3.3. Modificarea raportului juridic penal	60
3.4. Stingerea raportului juridic penal	60
4. Raportul juridic penal și raportul juridic procesual penal.....	61

<i>Secțiunea a II-a. Faptele juridice penale</i>	62
1. Noțiune.....	62
2. Clasificarea faptelor juridice penale.....	62
2.1. Faptele juridice penale constitutive.....	62
2.2. Faptele juridice penale modificatoare.....	62
2.3. Faptele juridice penale extinctive.....	63

CAPITOLUL III

APLICAREA LEGII PENALE..... 64

<i>Secțiunea I. Aplicarea legii penale în timp</i>	64
1. Considerații generale.....	64
2. Principiile care guvernează aplicarea legii penale în timp.....	65
2.1. Activitatea legii penale.....	65
2.1.1. Noțiune.....	65
2.1.2. Durata și limitele de aplicare a legii penale în timp.....	66
2.1.2.1. Intrarea în vigoare a legii penale.....	66
2.1.2.2. Leșirea din vigoare a legii penale.....	67
2.1.3. Determinarea momentului săvârșirii infracțiunii.....	71
2.2. Neretroactivitatea legii penale.....	72
2.3. Extraactivitatea legii penale.....	73
2.3.1. Noțiuni generale.....	73
2.3.2. Retroactivitatea legii penale.....	74
2.3.2.1. Retroactivitatea legii penale de dezincriminare.....	74
2.3.2.2. Retroactivitatea legilor care prevăd măsuri de siguranță sau educative.....	75
2.3.2.3. Retroactivitatea legii penale interpretative.....	75
2.3.3. Ultraactivitatea legii penale temporare.....	76
2.4. Aplicarea legii penale mai favorabile.....	77
2.4.1. Considerații generale.....	77
2.4.2. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei.....	78
2.4.2.1. Reglementare.....	78
2.4.2.2. Condițiile de aplicare a legii penale mai favorabile.....	78
2.4.2.3. Criterii de determinare a legii penale mai favorabile.....	78
2.4.2.4. Aplicarea în timp a actelor normative declarate neconstituționale, precum și a ordonanțelor de urgență respinse sau aprobate cu modificări de Parlament.....	80
2.4.3. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.....	82
2.4.3.1. Reglementare.....	82
2.4.3.2. Condițiile aplicării legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.....	83
2.4.3.3. Cazurile de aplicare obligatorie a legii mai favorabile.....	83
<i>Secțiunea a II-a. Aplicarea legii penale în spațiu</i>	86
1. Considerații generale.....	86

2. Aplicarea legii penale faptelor săvârșite pe teritoriul României	87
2.1. Principiul teritorialității legii penale	87
2.2. Noțiunea de teritoriu	87
2.3. Noțiunea de infracțiune săvârșită pe teritoriul României	88
2.4. Excepții de la principiul teritorialității	89
2.4.1. Imunitatea de jurisdicție	89
2.4.2. Infracțiunile săvârșite în sediile misiunilor diplomatice străine aflate în România	90
2.4.3. Infracțiunile săvârșite la bordul navelor sau aeronavelor străine pe teritoriul țării noastre	90
2.4.4. Infracțiunile săvârșite de membrii forței armate străine aflată pe teritoriul României	92
3. Aplicarea legii penale române unor infracțiuni săvârșite în străinătate	93
3.1. Considerații generale	93
3.2. Principiul personalității legii penale	93
3.2.1. Reglementare	93
3.2.2. Condițiile de aplicare a principiului personalității legii penale	94
3.3. Principiul realității legii penale	95
3.3.1. Reglementare	95
3.3.2. Condițiile de aplicare a principiului realității	95
3.4. Principiul universalității legii penale	96
3.4.1. Reglementare	96
3.4.2. Condițiile de aplicare a principiului universalității	97
4. Cooperarea judiciară internațională în materie penală	97
4.1. Necesitatea cooperării judiciare internaționale în materie penală	97
4.2. Forme ale cooperării internaționale în materie penală	99
4.3. Cooperarea României pe plan internațional privind combaterea fenomenului infracțional	100
5. Extradarea	102
5.1. Noțiunea și natura juridică a extradării	102
5.2. Felurile extradării	103
5.3. Condițiile extradării	104
5.3.1. Condiții privind persoana	104
5.3.1.1. Persoane supuse extradării	104
5.3.1.2. Persoane exceptate de la extradare	104
5.3.1.3. Extradarea cetățenilor români	104
5.3.2. Condiții privind infracțiunea	105
5.3.2.1. Dubla încriminare	105
5.3.2.2. Infracțiunea să nu fie de natură politică sau conexă unei infracțiuni politice	106
5.3.2.3. Infracțiunea să nu fie militară	106
5.3.2.4. Gravitatea infracțiunilor	106
5.3.3. Condițiile privind acțiunea penală și competența	107

5.3.3.1. Infracțiunea să nu atragă competența legii penale române.	107
5.3.3.2. Să nu existe un proces penal de extrădare în România ...	107
5.3.3.3. Acțiunea penală să fie pusă în mișcare din oficiu	107
5.3.3.4. Cauza penală privind infracțiunea ce face obiectul cererii de extrădare să nu fi fost soluționată definitiv.	108
5.3.3.5. Acțiunea penală ori executarea pedepsei să nu se fi stins ca efect al prescripției, amnistiei sau grațierii	108

TITLUL III INFRACȚIUNEA

CAPITOLUL I

TEORIA GENERALĂ A INFRACȚIUNII	111
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	111
1. Infracțiunea – instituție fundamentală a dreptului penal.....	111
2. Definiția infracțiunii.....	112
<i>Secțiunea a II-a. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii</i>	112
1. Prevederea faptei de legea penală	112
2. Vinovăția	114
2.1. Noțiune.....	114
2.2. Formele vinovăției.....	114
2.2.1. Intenția	114
2.2.1.1. Intenția directă.....	115
2.2.1.2. Intenția indirectă.....	115
2.2.1.3. Alte modalități ale intenției	116
2.2.2. Culpă.....	117
2.2.2.1. Culpă cu prevedere sau ușurință	117
2.2.2.2. Culpă fără prevedere, simplă sau neglijență	118
2.2.2.3. Gradele culpei	119
2.2.3. Intenția depășită sau praeterintenția	119
3. Caracterul nejustificat al faptei prevăzută de legea penală	121
4. Caracterul imputabil al faptei prevăzută de legea penală	121

CAPITOLUL II

STRUCTURA INFRACȚIUNII	123
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	123
<i>Secțiunea a II-a. Condiții preexistente infracțiunii</i>	124
1. Obiectul infracțiunii.....	124
1.1. Noțiune.....	124
1.2. Formele obiectului infracțiunii.....	124
1.2.1. Obiectul juridic.....	124
1.2.1.1. Obiectul juridic generic.....	124
1.2.1.2. Obiectul juridic special	125
1.2.2. Obiectul material	126

2. Subiecții infracțiunii	126
2.1. Subiectul activ al infracțiunii	126
2.1.1. Condițiile subiectului activ persoană fizică	127
2.1.1.1. Condiții generale	127
2.1.1.2. Condiții speciale	128
2.1.2. Condițiile subiectului activ persoană juridică	128
2.2. Subiectul pasiv al infracțiunii	130
2.2.1. Noțiune	130
2.2.2. Condițiile subiectului pasiv	130
2.2.3. Clasificarea subiecților pasivi ai infracțiunii	131
<i>Secțiunea a III-a. Conținutul infracțiunii</i>	131
1. Noțiune	131
2. Structura conținutului infracțiunii	132
3. Clasificarea conținuturilor de infracțiune	133
3.1. După gravitate	133
3.2. După structura condițiilor	133
3.3. După variantele de încredințare se disting:	134
3.4. După formele infracțiunii	134
4. Latura obiectivă a infracțiunii	134
4.1. Noțiune	134
4.2. Elementul material	135
4.3. Urmarea imediată	137
4.4. Legătura de cauzalitate	138
4.4.1. Noțiune	138
4.4.2. Teorii referitoare la raportul de cauzalitate	139
4.5. Alte elemente din structura laturii obiective	140
5. Latura subiectivă a infracțiunii	141
5.1. Noțiune	141
5.2. Structura laturii subiective	141
5.2.1. Vinovăția ca element al laturii subiective	141
5.2.2. Elemente secundare în structura laturii subiective	143
5.2.2.1. Mobilul	143
5.2.2.2. Scopul	143

CAPITOLUL III

FORMELE INFRACTIUNII INTENȚIONATE

<i>Secțiunea I. Fazele de desfășurare a infracțiunii intenționate</i>	145
1. Noțiune	145
2. Faza internă	145
3. Faza externă	146
4. Formele infracțiunii intenționate în raport de fazele de desfășurare	147
<i>Secțiunea a II-a. Actele de pregătire</i>	147
1. Noțiune	147
2. Clasificarea actelor de pregătire	148

3. Condițiile actelor de pregătire	148
4. Sancționarea actelor de pregătire	149
<i>Secțiunea a III-a. Tentativa</i>	150
1. Definiție	150
2. Condițiile de existență a tentativei	151
3. Factorii tentativei	154
3.1. Obiectul tentativei	154
3.2. Subiectul tentativei	154
4. Conținutul tentativei	154
4.1. Latura obiectivă	155
4.2. Latura subiectivă	155
5. Infrațiuni la care nu este posibilă tentativa	156
5.1. Imposibilitatea tentativei datorată elementului subiectiv	156
5.2. Imposibilitatea tentativei datorată elementului material	157
6. Formele tentativei	158
6.1. Tentativa întreruptă sau neterminată	158
6.2. Tentativa terminată, perfectă sau fără efect	159
6.3. Tentativa absolut improprie	159
6.4. Fapta putativă	160
7. Încriminarea și sancționarea tentativei	160
7.1. Încriminarea tentativei	160
7.2. Sancționarea tentativei	161
8. Cauzele de nepedepsire a tentativei	162
8.1. Considerații generale	162
8.2. Desistarea	163
8.2.1. Noțiuni	163
8.2.2. Condițiile desistării	163
8.3. Împiedicarea producerii rezultatului	164
8.3.1. Noțiuni	164
8.3.2. Condițiile împiedicării producerii rezultatului	164
<i>Secțiunea a IV-a. Infrațiunea consumată</i>	166
1. Noțiuni	166
2. Momentul consumării infracțiunii	166
3. Epuizarea infracțiunii	167

CAPITOLUL IV

UNITATEA ȘI PLURITATEA DE INFRAȚIUNI

<i>Secțiunea I. Considerații generale privind unitatea și pluralitatea de infracțiuni</i>	169
<i>Secțiunea a II-a. Unitatea de infracțiune</i>	169
1. Noțiuni	169
2. Felurile unității de infracțiune	170
3. Unitatea naturală de infracțiune	170
3.1. Noțiuni	170
3.2. Formele unității naturale de infracțiune	170

3.2.1. Infracțiunea simplă	170
3.2.2. Infracțiunea continuă	171
3.2.3. Infracțiunea deviată	173
4. Unitatea legală de infracțiune	175
4.1. Noțiune	175
4.2. Formele unității legale de infracțiune	175
4.2.1. Infracțiunea continuată	175
4.2.1.1. Noțiune	175
4.2.1.2. Condițiile infracțiunii continuate	176
4.2.1.3. Infracțiuni care nu pot fi săvârșite în formă continuată	179
4.2.1.4. Sancționarea infracțiunii continuate	180
4.2.2. Infracțiunea complexă	181
4.2.2.1. Noțiune și caracterizare	181
4.2.2.2. Formele infracțiunii complexe	182
4.2.2.3. Structura infracțiunii complexe	184
4.2.2.4. Consumarea și sancționarea infracțiunii complexe	185
4.2.3. Infracțiunea de obicei	185
4.2.3.1. Noțiune și caracterizare	185
4.2.3.2. Consecințe juridice	186
4.2.4. Infracțiunea progresivă	187
4.2.4.1. Noțiune și caracterizare	187
4.2.4.2. Data săvârșirii infracțiunii progresive	187
<i>Secțiunea a III-a. Pluralitatea de infracțiuni</i>	188
1. Noțiune și caracterizare	188
2. Formele pluralității de infracțiuni	188
3. Concursul de infracțiuni	189
3.1. Noțiune	189
3.2. Condițiile de existență ale concursului de infracțiuni	190
3.2.1. Săvârșirea a două sau mai multe infracțiuni	190
3.2.2. Infracțiunile să fie săvârșite de aceeași persoană	190
3.2.3. Infracțiunile să fie săvârșite înainte de a se fi pronunțat o condamnare definitivă pentru vreuna dintre ele	191
3.2.4. Cel puțin două dintre infracțiuni să fie susceptibile de condamnare	191
3.3. Formele concursului de infracțiuni	192
3.3.1. Concursul real de infracțiuni	192
3.3.1.1. Concursul real simplu	192
3.3.1.2. Concursul real caracterizat sau cu conexitate	193
3.3.2. Concursul ideal de infracțiuni	195
3.3.2.1. Noțiune și caracterizare	195
3.3.2.2. Concursul ideal și concursul de calificări	196
3.4. Sancționarea concursului de infracțiuni	198
3.4.1. Sisteme de sancționare	198
3.4.1.1. Sistemul cumulului aritmetic	198

3.4.1.2. Sistemul absorbției	199
3.4.1.3. Sistemul cumulului juridic	199
3.4.2. Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni	199
3.5. Recidiva	202
3.5.1. Noțiune și caracterizare	202
3.5.2. Termenii recidivei	202
3.5.3. Modalitățile recidivei	203
3.5.4. Condițiile recidivei	204
3.5.4.1. Condițiile primului termen al recidivei	204
3.5.4.2. Condițiile celui de al doilea termen al recidivei	205
3.5.5. Recidiva postcondamnatorie și recidiva postexecutorie	208
3.5.6. Recidiva internațională	208
3.5.7. Condamnări care nu atrag starea de recidivă	209
3.5.7.1. Hotărârile de condamnare privitoare la faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală	209
3.5.7.2. Hotărârile de condamnare privitoare la infracțiunile amnistiate	210
3.5.7.3. Hotărârile de condamnare privitoare la infracțiunile săvârșite din culpă	210
3.5.8. Pedeapsa în caz de recidivă	211
3.5.8.1. Natura juridică a recidivei	211
3.5.8.2. Pedeapsa aplicabilă în cazul recidivei postcondamnatorie	212
3.5.8.3. Pedeapsa aplicabilă în cazul recidivei postexecutorie	214
3.5.9. Descoperirea ulterioară a stării de recidivă	214
3.6. Pluralitatea intermediară	215
3.7. Pedepsele complementare, pedepsele accesorii și măsurile de siguranță în caz de pluralitate de infracțiuni	215
3.7.1. Pedepsele complementare în caz de pluralitate de infracțiuni	216
3.7.2. Pedepsele accesorii în caz de pluralitate de infracțiuni	216
3.7.3. Măsurile de siguranță în caz de pluralitate de infracțiuni	217

CAPITOLUL V

CAUZELE JUSTIFICATIVE	218
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind cauzele justificative</i>	<i>218</i>
1. Noțiune și caracterizare	218
2. Clasificarea cauzelor justificative	219
3. Efectele cauzelor justificative	219
<i>Secțiunea a II-a. Legitima apărare</i>	<i>220</i>
1. Noțiune și caracterizare	220
2. Condițiile legitimei apărări	221
2.1. Condițiile atacului	221
2.2. Condițiile apărării	227
3. Legitima apărare prezumată	230

4. Efectele legitimei apărări.....	232
5. Legitima apărare în jurisprudența CEDO	233
<i>Secțiunea a III-a. Starea de necesitate</i>	234
1. Noțiune și caracterizare	234
2. Condițiile stării de necesitate	235
2.1. Condițiile privind pericolul	236
2.2. Condițiile acțiunii de salvare.....	238
3. Efectele stării de necesitate	239
4. Asemănări și deosebiri între legitima apărare și starea de necesitate...	240
4.1. Asemănări	240
4.2. Deosebiri	240
<i>Secțiunea a IV-a. Exercițarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații</i>	240
1. Considerații generale	240
2. Exercițarea unui drept.....	241
2.1. Noțiune și caracterizare	241
2.2. Condiții	242
3. Îndeplinirea unei obligații impusă de autoritatea competentă	243
3.1. Noțiune și caracterizare	243
3.2. Condiții	243
4. Efecte.....	245
<i>Secțiunea a V-a. Consimțământul persoanei vătămate</i>	245
1. Noțiune și caracterizare	245
2. Reglementarea consimțământului persoanei vătămate	
în noul Cod penal	246
2.1. Condițiile de valabilitate ale consimțământului persoanei	
vătămate.....	247
2.2. Efecte	249

CAPITOLUL VI

CAUZELE DE NEIMPUTABILITATE	250
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	250
<i>Secțiunea a II-a. Constrângerea fizică</i>	252
1. Noțiune și caracterizare	252
2. Condițiile constrângerii fizice	253
3. Efectele constrângerii fizice	254
<i>Secțiunea a III-a. Constrângerea morală</i>	254
1. Noțiune și caracterizare	254
2. Condițiile constrângerii morale.....	255
3. Efectele constrângerii morale	257
<i>Secțiunea a IV-a. Excesul neimputabil</i>	257
1. Noțiune și caracterizare	257
2. Depășirea limitelor legitimei apărări.....	258
3. Depășirea limitelor stării de necesitate	259
4. Efectele excesului neimputabil.....	260

<i>Secțiunea a V-a. Minoritatea făptuitorului</i>	260
1. Noțiune și caracterizare	260
2. Condițiile minorității făptuitorului	261
3. Efectele minorității	262
<i>Secțiunea a VI-a. Iresponsabilitatea</i>	262
1. Noțiune și caracterizare	262
2. Condițiile stării de ireponsabilitate	264
3. Efectele ireponsabilității	265
<i>Secțiunea a VII-a. Intoxicația</i>	265
1. Noțiune și caracterizare	265
2. Felurile stării de intoxicație	266
3. Condițiile stării de intoxicație	267
4. Efectele stării de intoxicație	267
<i>Secțiunea a VIII-a. Eroarea</i>	268
1. Noțiune și caracterizare	268
2. Clasificarea erorii	269
3. Condițiile erorii de fapt	271
4. Efectele erorii de fapt	271
4.1. Efectele erorii de fapt principală	271
4.2. Efectele erorii de fapt secundară	272
5. Eroarea de drept	273
5.1. Eroarea de drept nepenal	273
5.2. Eroarea de drept penal	274
<i>Secțiunea a IX-a. Cazul fortuit</i>	275
1. Noțiune și caracterizare	275
2. Condițiile cazului fortuit	277
3. Efectele cazului fortuit	278

CAPITOLUL VII

PLURALITATEA DE INFRACTORI	279
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind pluralitatea de infractori</i>	279
1. Noțiune și caracterizare	279
2. Formele pluralității de infractori	279
2.1. Pluralitatea naturală	280
2.2. Pluralitatea constituită	280
2.3. Pluralitatea ocazională (participația penală)	281
<i>Secțiunea a II-a. Participația penală</i>	281
1. Noțiune	281
2. Natura juridică a participației	282
3. Condițiile participației penale	283
3.1. Săvârșirea unei fapte prevăzută de legea penală	283
3.2. Cooperarea mai multor persoane la săvârșirea faptei	284
3.3. Voința comună de a coopera la săvârșirea faptei	284
4. Felurile participației penale	285

<i>Secțiunea a III-a. Formele participației penale</i>	286
1. Autorul și coautorii	286
1.1. Autorul.....	286
1.2. Coautorii.....	287
1.2.1. Noțiuni.....	287
1.2.2. Condițiile coautoratului.....	288
1.2.3. Infrațiuni la care coautoratul nu este posibil	291
2. Instigatorul	291
2.1. Noțiune și caracterizare	291
2.2. Condițiile instigării	293
2.2.1. Participarea a cel puțin două persoane: instigatorul și instigatul.....	293
2.2.2. Efectuarea unei activități de determinare.....	293
2.2.3. Activitatea de determinare să fie anterioară începerii executării acțiunii sau inacțiunii	294
2.2.4. Activitatea de determinare să se efectueze cu intenție	294
2.2.5. Instigarea să fie urmată de executare	295
2.3. Formele instigării.....	295
3. Complicele	296
3.1. Noțiune și caracterizare	296
3.2. Condițiile complicității.....	298
3.3. Formele complicității	300
3.3.1. După natura contribuției la săvârșirea infracțiunii, complicitatea poate fi materială și morală.	300
3.3.2. În funcție de momentul în care intervine contribuția complicelui se face distincție între complicitatea anterioară și complicitatea concomitentă	302
3.3.3. După modul în care se realizează contribuția complicelui la săvârșirea infracțiunii, complicitatea poate fi nemijlocită și mijlocită	302
3.3.4. În funcție de forma pe care o îmbracă contribuția complicelui la săvârșirea faptei de către autor, complicitatea poate fi prin acțiune sau inacțiune	302
<i>Secțiunea a IV-a. Participația improprie</i>	303
1. Noțiune și caracterizare	303
2. Modalitățile participației improprii	304
2.1. Modalitatea intenție și culpă.....	304
2.2. Modalitatea intenție și lipsa de vinovăție.....	305
<i>Secțiunea a V-a. Pedepsa în cazul participanților</i>	306
1. Considerații generale	306
2. Pedepsa în cazul participației	308
2.1. Pedepsa în cazul participației proprii	308
2.2. Pedepsa în cazul participației improprii.....	309
3. Circumstanțele personale și reale.....	310
3.1. Noțiuni.....	310
3.2. Circumstanțele personale	310
3.3. Circumstanțele reale	312

4. Împiedicarea săvârșirii infracțiunii	313
4.1. Noțiune.....	313
4.2. Condițiile împiedicării săvârșirii infracțiunii.....	313
4.3. Efectele împiedicării săvârșirii infracțiunii.....	315

TITLUL IV RĂSPUNDEREA PENALĂ

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA PENALĂ	319
<i>Secțiunea I. Noțiunea de răspundere penală.....</i>	<i>319</i>
<i>Secțiunea a II-a. Trăsăturile răspunderii penale</i>	<i>320</i>
1. Temeiul răspunderii penale.....	320
2. Subiecții răspunderii penale.....	320
3. Conținutul răspunderii penale	321
4. Obiectul răspunderii penale	321
<i>Secțiunea a III-a. Principiile răspunderii penale</i>	<i>322</i>
1. Legalitatea răspunderii penale.....	322
2. Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.....	323
3. Personalitatea răspunderii penale	323
4. Umanismul răspunderii penale	324
5. Unicitatea răspunderii penale (<i>ne bis in idem</i>).....	324
6. Inevitabilitatea răspunderii penale	324
7. Individualizarea răspunderii penale	325
8. Prescriptibilitatea răspunderii penale	325

CAPITOLUL II

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ	326
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	<i>326</i>
1. Noțiune.....	326
2. Clasificarea cauzelor care înlătură răspunderea penală.....	326
2.1. Cauzele generale	327
2.2. Cauzele speciale.....	327
<i>Secțiunea a II-a. Amnistia</i>	<i>328</i>
1. Noțiune și reglementare.....	328
2. Natura juridică.....	328
3. Felurile amnistiei	329
3.1. După întinderea efectelor:.....	329
3.2. După condițiile de acordare:	329
3.3. După momentul intervenirii:	330
4. Obiectul amnistiei.....	330
5. Efectele amnistiei	332
5.1. Amnistia antecondamnatorie.....	332
5.2. Amnistia postcondamnatorie.....	332
5.3. Limitele efectelor amnistiei.....	333

<i>Secțiunea a III-a. Prescripția răspunderii penale</i>	334
1. Noțiune și reglementare	334
2. Termenele de prescripție a răspunderii penale	335
2.1. Durata termenelor de prescripție	335
2.2. Calcularea termenelor de prescripție	336
2.3. Întreruperea cursului prescripției	336
2.4. Suspendarea cursului prescripției	337
2.4.1. Cazuri de suspendare prevăzute de o dispoziție legală	338
2.4.2. Cazuri de suspendare constând în împrejurări de neprevăzut ori de neînălțurat	338
<i>Secțiunea a IV-a. Lipsa plângerii prealabile</i>	339
1. Noțiune și reglementare	339
2. Natura juridică a plângerii prealabile	340
3. Condițiile plângerii prealabile	340
4. Efectele plângerii prealabile	343
<i>Secțiunea a V-a. Retragera plângerii prealabile</i>	343
1. Noțiune și reglementare	343
2. Condițiile în care retragera plângerii prealabile înlătură răspunderea penală	344
<i>Secțiunea a VI-a. Împăcarea părților</i>	345
1. Noțiune	345
2. Condițiile împăcării părților	345

TITLUL V SANȚIUNILE DE DREPT PENAL

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND SANȚIUNILE DE DREPT PÉNAL

<i>Secțiunea I. Sanțiunile de drept penal</i>	351
1. Noțiune și caracterizare	351
2. Caracterile sanțiunilor de drept penal	352
3. Cadrul sanțiunilor în dreptul penal	352
<i>Secțiunea a II-a. Principiile sanțiunilor de drept penal</i>	353
1. Noțiune	353
2. Legalitatea sanțiunilor de drept penal	354
3. Umanismul sanțiunilor de drept penal	354
4. Revocabilitatea sanțiunilor de drept penal	354
5. Adaptabilitatea sanțiunilor de drept penal	355
6. Personalitatea sanțiunilor de drept penal	355

CAPITOLUL II

PEDEPSELE

<i>Secțiunea I. Considerații generale privind pedepsele</i>	356
1. Noțiune și caracterizare	356

2. Trăsăturile esențiale ale pedepsei	356
2.1. Pedeapsa este o măsură de constrângere	356
2.2. Pedeapsa este un mijloc de reeducare	357
2.3. Pedeapsa este un mijloc de constrângere statală	357
2.4. Pedeapsa este prevăzută de lege	357
2.5. Pedeapsa se aplică infractorului	357
2.6. Pedeapsa se aplică în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni	357
3. Scopul și funcțiile pedepsei	358
3.1. Scopul pedepsei	358
3.2. Funcțiile pedepsei	358
3.2.1. Funcția de constrângere	358
3.2.2. Funcția de reeducare	359
3.2.3. Funcția de exemplaritate	359
3.2.4. Funcția de eliminare	359
4. Felurile pedepselor	359
4.1. După obiectul asupra căruia poartă coerciția, există:	360
4.2. După gravitatea lor, pot fi:	360
4.3. După rolul și importanța atribuită pedepsei, sunt:	360
4.4. După caracterul lor, pot fi:	361
5. Reglementarea pedepselor în noul Cod penal, pentru persoanele fizice	361
<i>Secțiunea a II-a. Pedepsele principale aplicabile persoanei fizice</i>	361
1. Considerații generale	361
2. Pedeapsa detențiunii pe viață	362
2.1. Noțiune și reglementare	362
2.2. Neaplicarea detențiunii pe viață	362
2.3. Înlocuirea detențiunii pe viață	363
3. Pedeapsa închisorii	363
4. Amenda	364
4.1. Noțiune și caracterizare	364
4.2. Stabilirea amenzii	364
4.3. Amenda care însoțește pedeapsa închisorii	365
4.4. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii	365
4.5. Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei muncii neremunerate în folosul comunității	366
<i>Secțiunea a III-a. Pedepsele accesorii</i>	367
1. Noțiune și caracterizare	367
2. Conținutul și modul de executare a pedepsei accesorii a interzicerii unor drepturi	368
2.1. Pedeapsa accesorie obligatorie	368
<i>Secțiunea a IV-a. Pedepsele complementare</i>	370
1. Noțiune și caracterizare	370
2. Felurile pedepselor complementare	371
2.1. Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi	371
2.1.1. Noțiune și caracterizare	371

2.1.2. Conținutul pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi	372
2.1.3. Condițiile de aplicare a pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi	375
2.1.4. Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi.....	376
2.2. Degradarea militară	377
2.2.1. Noțiuni	377
2.2.2. Conținutul pedepsei degradării militare	377
2.3. Publicarea hotărârii de condamnare	378

CAPITOLUL III

MĂSURILE DE SIGURANȚĂ	379
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	379
1. Noțiuni și reglementare	379
2. Scopul măsurilor de siguranță	380
3. Condițiile generale în care se pot lua măsurile de siguranță	381
4. Categoriile măsurilor de siguranță	382
<i>Secțiunea a II-a. Regimul măsurilor de siguranță</i>	382
1. Măsuri de siguranță cu caracter medical	382
1.1. Obligarea la tratament medical	383
1.1.1. Noțiuni	383
1.1.2. Condițiile în care se poate lua măsura obligării la tratament medical	383
1.2. Internarea medicală	384
1.2.1. Noțiuni	384
1.2.2. Condițiile internării medicale	384
2. Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii	385
2.1. Noțiuni și caracterizare	385
2.2. Condițiile de aplicare a măsurii de siguranță	385
3. Confiscarea specială	387
3.1. Noțiuni și caracterizare	387
3.2. Condițiile generale pentru confiscarea specială	387
3.3. Categoriile de bunuri susceptibile de a fi supuse confiscării	388
3.4. Confiscarea prin echivalent	392

CAPITOLUL IV

MINORITATEA	394
<i>Secțiunea I. Regimul răspunderii penale a minorilor</i>	394
1. Noțiuni și caracterizare	394
2. Limitele răspunderii penale a minorilor	395
<i>Secțiunea a II-a. Sistemul sancționator pentru minori.</i>	396
1. Considerații generale	396
2. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	397
2.1. Stagiul de formare civică	397
2.2. Supravegherea	398

2.3. Consemnarea la sfârșit de săptămână	398
2.4. Asistarea zilnică	398
2.5. Obligații ce pot fi impuse minorului	399
2.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor.....	399
2.7. Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate.....	399
3. Regimul măsurilor educative privative de libertate	400
3.1. Internarea într-un centru educativ	401
3.2. Internarea într-un centru de detenție.....	401
3.3. Schimbarea regimului de executare.....	403
<i>Secțiunea a III-a. Dispoziții comune privind răspunderea penală a minorului</i>	403
1. Efectele cauzelor de atenuare și de agravare	403
2. Pluralitatea de infracțiuni.....	403
3. Descoperirea unor infracțiuni săvârșite în timpul minorității.....	404
4. Prescripția răspunderii penale a minorilor.....	404
5. Prescripția executării măsurilor educative	404
6. Efectele măsurilor educative.....	405
7. Minorul devenit major.....	405

CAPITOLUL V

INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR	406
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	406
1. Noțiune.....	406
2. Cadrul legal.....	406
3. Formele individualizării pedepsei.....	407
3.1. Individualizarea legală	407
3.2. Individualizarea judiciară sau judecătorească.....	407
3.3. Individualizarea administrativă	407
<i>Secțiunea a II-a. Individualizarea judiciară a pedepselor</i>	408
1. Noțiune.....	408
2. Mijloacele și criteriile de individualizare	408
2.1. Mijloacele de individualizare judiciară	408
2.2. Criteriile generale de individualizare a pedepsei.....	409
3. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante	410
3.1. Noțiune.....	410
3.2. Clasificarea circumstanțelor	410
3.2.1. După modul de stabilire și după efectele pe care îl au asupra pedepsei sunt:	410
3.2.2. După criteriul legăturii cu fapta și făptuitorul, sunt:	410
3.2.3. După cum împrejurările erau cunoscute sau necunoscute infractorului, se disting:.....	410
3.2.4. După momentul existenței lor față de data săvârșirii infracțiunii, pot fi:	411

4. Circumstanțele atenuante	411
4.1. Circumstanțe atenuante legale	411
4.1.1. Provocarea	412
4.1.2. Depășirea limitelor legitimei apărări	414
4.1.3. Depășirea limitelor stării de necesitate	414
4.2. Circumstanțe atenuante judiciare.....	415
4.3. Efectele circumstanțelor atenuante	416
5. Circumstanțele agravante	417
5.1. Noțiune.....	417
5.2. Conținutul circumstanțelor agravante.....	417
5.2.1. Săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună [art. 77 lit. a)]	417
5.2.2. Săvârșirea infracțiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante [art. 77 lit. b)]	418
5.2.3. Săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri [art. 77 lit. c)]	419
5.2.4. Săvârșirea infracțiunii de către un infractor major dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor [art. 77 lit. d)]....	420
5.2.5. Săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorită vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze [art. 77 lit. e)]	420
5.2.6. Săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii [art. 77 lit. f)]	421
5.2.7. Săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgență [art. 77 lit. g)]	421
5.2.8. Săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte [art. 77 lit. h)]	422
5.3. Efectele circumstanțelor agravante	422
5.4. Concursul între cauzele de atenuare sau de agravare	423
<i>Secțiunea a III-a. Mijloacele de individualizare a pedepsei</i>	423
1. Considerații generale	423
2. Renunțarea la aplicarea pedepsei	424
2.1. Noțiune.....	424
2.2. Condițiile renunțării la aplicarea pedepsei	424
2.3. Avertismentul	425
2.4. Efectele renunțării la aplicarea pedepsei	425
3. Amânarea aplicării pedepsei.....	425
3.1. Noțiune.....	425

3.2. Condițiile amânării aplicării pedepsei.....	426
3.3. Termenul de supraveghere	426
3.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile	427
3.4.1. Măsurile de supraveghere sunt prevăzute de art. 85 alin. 1 și trebuie respectate de persoana față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei și anume:.....	427
3.4.2. Obligațiile impuse de instanță	427
3.5. Supravegherea	428
3.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor.....	428
3.7. Revocarea amânării aplicării pedepsei	428
3.8. Anularea amânării aplicării pedepsei	429
3.9. Efectele amânării aplicării pedepsei.....	429
4. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	429
4.1. Noțiune.....	429
4.2. Condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere	430
4.2.1. Condiții cu privire la pedeapsa aplicată.....	430
4.2.2. Condiții cu privire la infractor:.....	430
4.2.3. Aprecierea instanței că aplicarea pedepsei este suficientă, chiar fără executarea acesteia	431
4.3. Termenul de supraveghere	431
4.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile	431
4.4.1. Măsurile de supraveghere.....	432
4.4.2. Obligațiile condamnatului	432
4.5. Supravegherea condamnatului	432
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor.....	433
4.7. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	433
4.8. Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	434
4.9. Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere	434
5. Liberarea condiționată	435
5.1. Noțiune și caracterizare	435
5.2. Condițiile liberării condiționate	435
5.2.1. Condiții privind pedeapsa executată	436
5.2.2. Condiții referitoare la conduita condamnatului	436
5.3. Măsurile de supraveghere și obligațiile impuse condamnatului	437
5.3.1. Măsurile de supraveghere.....	437
5.3.2. Obligațiile impuse condamnatului	437
5.4. Supravegherea condamnatului	438
5.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor.....	438
5.6. Revocarea liberării condiționate.....	439
5.7. Anularea liberării condiționate.....	439
5.8. Efectele liberării condiționate	440
<i>Secțiunea a IV-a. Calculul duratei pedepselor</i>	<i>440</i>
1. Noțiune.....	440
2. Durata executării.....	440

3. Calcularea duratei măsurilor preventive privative de libertate.....	440
4. Calcularea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării	441

CAPITOLUL VI

RĂSPUNDEREA PENALĂ A PERSOANEI JURIDICE	442
<i>Secțiunea I. Considerații generale</i>	<i>442</i>
1. Noțiune și caracterizare	442
2. Condițiile răspunderii penale a persoanei juridice	443
2.1. Persoanele juridice care pot răspunde penal.....	443
2.2. Persoanele juridice exceptate de la răspunderea penală	444
2.2.1. Statul ca persoană juridică este exceptat de la răspunderea penală în majoritatea sistemelor de drept din Europa (Franța, Belgia, Olanda, Finlanda etc.)	444
2.2.2. Autoritățile publice.....	444
2.2.3. Instituțiile publice nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat (art. 135 alin. 2).....	445
2.3. Infracțiunile care pot fi săvârșite de o persoană juridică	445
2.4. Persoanele fizice care pot antrena răspunderea persoanei juridice	445
2.5. Conținutul infracțiunii comise de persoana juridică	446
2.5.1. Elementul material al infracțiunii comise de persoana juridică	446
2.5.1.1. Infracțiuni săvârșite în realizarea obiectului de activitate	446
2.5.1.2. Infracțiuni săvârșite în interesul persoanei juridice.....	447
2.5.1.3. Infracțiuni săvârșite în numele persoanei juridice	447
2.5.2. Elementul subiectiv al infracțiunii comise de persoana juridică	447
2.6. Cumulul de răspundere între persoana fizică și persoana juridică	448
<i>Secțiunea a II-a. Pedepsele aplicabile persoanei juridice.....</i>	<i>449</i>
1. Pedepsa principală aplicabilă persoanei juridice	449
2. Pedepsa complementară aplicabilă persoanei juridice	450
2.1. Dizolvarea persoanei juridice	450
2.2. Suspendarea activității persoanei juridice.....	451
2.3. Neaplicarea dizolvării sau suspendării activității persoanei juridice	452
2.4. Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice.....	452
2.5. Interzicerea de a participa la procedurile de achiziții publice	453
2.6. Plasarea sub supraveghere judiciară.....	453
2.7. Afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare.....	453
3. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice.....	454

<i>Secțiunea a III-a. Dispoziții comune privind persoana juridică.....</i>	455
1. Recidiva în cazul persoanei juridice.....	455
2. Atenuarea și agravarea răspunderii penale a persoanei juridice.....	455
3. Prescripția răspunderii penale și a executării pedepsei.....	456
3.1. Prescripția răspunderii penale.....	456
3.2. Prescripția executării pedepsei.....	456
4. Reabilitarea persoanei juridice.....	456
5. Efectele comasării și divizării persoanei juridice.....	456

TITLUL VI

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ EXECUTAREA PEDEPSEI ORI CARE ÎNLĂTURĂ CONSECINȚELE CONDAMNĂRII

CAPITOLUL I

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ EXECUTAREA PEDEPSEI ... 459

<i>Secțiunea I. Considerații generale.....</i>	459
<i>Secțiunea a II-a. Grațierea.....</i>	460
1. Noțiune.....	460
2. Felurile grațierii.....	460
3. Efectele grațierii.....	461
3.1. Efectele grațierii asupra pedepselor principale.....	461
3.2. Efectele grațierii asupra pedepselor accesorii, complementare și asupra măsurilor educative neprivative de libertate.....	462
3.3. Efectele grațierii asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanelor vătămate.....	463
3.4. Efectele grațierilor succesive.....	463
<i>Secțiunea a III-a. Prescripția executării pedepsei.....</i>	463
1. Noțiune.....	463
2. Termenul de prescripție a executării pedepsei.....	464
3. Întreruperea cursului prescripției executării pedepsei.....	465
4. Suspendarea cursului prescripției executării pedepsei.....	465
5. Efectele prescripției executării pedepsei.....	466

CAPITOLUL II

ÎNLĂTURAREA CONSECINȚELOR CONDAMNĂRII PRIN

REABILITARE..... 467

<i>Secțiunea I. Considerații generale privind reabilitarea.....</i>	467
1. Noțiune și caracterizare.....	467
2. Trăsăturile reabilitării.....	468
3. Formele reabilitării.....	468
<i>Secțiunea a II-a. Reabilitarea de drept.....</i>	468
1. Noțiune.....	468
2. Condițiile reabilitării de drept.....	469
2.1. Condiții privind condamnarea.....	469

2.2. Condiții privind termenul de reabilitare.....	469
2.3. Condiții privind conduita condamnatului.....	470
<i>Secțiunea a III-a. Reabilitarea judecătorească</i>	<i>470</i>
1. Noțiune.....	470
2. Condițiile reabilitării judecătorești	470
2.1. Condiții cu privire la condamnare.....	470
2.2. Condiții cu privire la termenul de reabilitare	471
2.2.1. Durata termenelor de reabilitare judecătorească	471
2.2.2. Calculul termenelor de reabilitare	471
2.3. Condiții cu privire la conduita condamnatului.....	472
3. Efectele reabilitării.....	473
4. Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească	473
5. Anularea reabilitării	474
BIBLIOGRAFIE	475